Łódź, 15 XII 1919 r.

Cena pojedyńczego numeru 30 fen. Rok założenia 1897

. 336

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Poniedziałek, dnia 15 grudnia 1919 roku

prenumeraty:
w ŁODZI
alnie Mk. 24.00
ęczn. „ 8.00
roznoszenie
. miesięcznie.
es. pocztową:
talnie Mk. 28.00
ęczn. „ 9.00

Redakcja w Łodzi Al. Kościuszki 41. TELEFON 28.

Kalendarzyk:
15.XII Walerjana i Iren.
16.XII Euzebjusza.
17.XII S. dz. Łazarza B.
18.XII Oczekiw. N. M. P.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju" przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

OGŁOSZEN Przed tekstem lub w tekscie mk. 2.50, za tekstem 85 fenigów, nekrologi mk. 1.25 za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój" w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

Komenda V Okręgu Białostockiego Policji Państwowej

przyjmie do służby w Okręgowym Urzędzie Śledczym około 50 niższych funkcjonarjuszów.

Wymogi.

1. Obywatelswo Polskie.
2. Nieskazitelna przeszłość. 3245—5
3. Wiek od 23 do 45 lat.
4. Zdrowa i silna budowa ciała przy odpowiednim wzroście.
5. Znajomość języka polskiego w piśmie i słowie, oraz umiejętność liczenia.
6. Pierwszeństwo mają kawalerowie, fotografi, chemicy, daktyloskopi, posiadający um. stenografji, władający językiem niemieckim, rosyjskim, francuskim, angielskim, posiadający umiejętność policyjną tresury psów, i w ogóle praktykę w służbie wywiadowczej.

Uposażenie.

1. Pobory miesięczne od 390 mk. i djety, stosownie do szarży i fachowych uzdolnień.
2. Wolne mieszkanie, światło i opał w koszarach.
3. Wyżywienie w wspólnej jadalni za opłatą 6 marek dziennie.

Oferty składać pod adresem: Komenda V-go Okręgu P. P. Białystok, Warszawska № 50.

Pocztówki Świąteczne i Noworoczne, Malarzy Polskich, Bromosrebrne 5216npz

w wielkim wyborze nadeszły.

Hurtowy skład papieru i materjałów piśmiennych

A. I. Ostrowski

Warszawa, Bielańska 18. Łódź, Piotrkowska 55.

TECHNIKA

drogowo-budowlanego

poszukuje powiat Łęczycki; etat państwowy, pensja od 800 mrk. Oferty z odpisami świadectw składać należy do Inżyniera powiatu w Łęczycy. 3200—2

Jak koalicja wyznaczyła granicę Wsch.

(Od własn. korespondenta).

Paryż, 14 grudnia. — Nasza granica wschodnia nie obejmuje nawet Brześcia Litewskiego, ale biegnie od Mielnika do dawnej granicy austrjackiej linją Bugu. Nie przesądza to jednakże późniejszego ostatecznego ustalenia granicy wschodniej Polski.

Rada Naczelna koalicji oświadcza, że tymczasową granicę oznaczono tylko po to, aby Polska mogła już teraz zaprowadzić regularną administrację na terytorjach b. cesarstwa rosyjskiego, położonych na zachód od owej tymczasowej linji granicznej.

Orzeczenie Rady Naczelnej kończy się zapewnieniem, że prawa Polski do rewindykacji ziem, położonych także na wschód od tej tymczasowej granicy, są stanowczo zastrzeżone.

Statut dla Galicji.

Dokładny tekst statutu dla Galicji wschodniej, proponowanego przez radę najwyższą w związku z decyzją o 25-letnim mandacie dla Polski do zarządzania Galicją wschodnią, stał się już wiadomym. Mandat bez statutu byłby już dostatecznem złem, uniemożliwiającem ustalenie normalnych stosunków w Galicji, lecz statut, z góry narzucony — może to zło powiększyć. Odejmuje on nam pierwszą rękojmię ustalenia zgody między narodami — możność porozumienia się. Staje się ono zbytecznem, koro rusini otrzymać mają z rąk Ligi Narodów prawa, o których sądzić będą zawsze, że są wyarte polakom.

Gdyby chodziło o swobodny rozwój narodowości rusińskiej w granicach Polski, to zupełnie byłyby wystarczające te zasady traktatu dodatkowego, które odnoszą się do mniejszości narodowych. Statut idzie jednak jeszcze dalej: sytuuje on na czas 25-letniego prowizorjum stworzyć takie warunki rządzenia krajem, aby on mógł być w każdej chwili bez trudności wydzielony z pod zwierzchnictwa polskiego. Osobny sejm, rząd i wojsko terytorjalne zapewnić mu mają możność przebycia seperacji z Polską bez wstrząśnień i utrudnień. Czyż w tych warunkach rusini mogą nie stawać się pastwą intrygi niemieckiej lub rosyjskiej, czyż mogą się przeniknąć myślą, że los Galicji jest nierozerwalnie związanym z losami Polski i, że jedyną drogą jest szukanie sposobów zgodnego wspólnego pożycia? Przeciwnie — wszystko ich musi skłaniać do tego, aby uważali 25-letnie prowizorjum za stan przejściowy, w czasie którego mają wzrastać w moc wewnętrzną, by po upływie tego terminu przeciąć węzły łączące z Polską.

Nie byłoby to może tak groźnem w skutkach swych, gdyby nie to, iż położenie stawia rusinów pomiędzy Polską a Rosją, wspomaganą w tym razie przez Niemcy, które będą usiłowały za wszelką cenę utrzymać naszą ranę galicyjską w stanie ropienia się. Musi następować ciągła licytacja pomiędzy Polską, która ofiarowywać może tylko to, co ma rzeczywiście do rozporządzenia, a Rosja—która może obiecywać złote góry w przyszłości.

Statut czyni specjalne zastrzeżenia przeciwko możliwości kolonizowania Galicji wschodniej przez żywioł polski z poza niej napływający. Jeżeli miejscowa ludność nie okaże się zdolną do podołania zadaniu kolonizacji, wówczas bujne ziemie Czerwieńskie, opustoszone i zniszczone przez wojnę, nie będą w stanie zakwitnąć nowem życiem gospodarczem.

Lecz i reaktywowanie gospodarki wielkorolnej, znajdującej się w rękach polskich, nie jest zapewnionem.

Może bowiem przez sejm miejscowy, złożony z większości rusińskiej, być uchwaloną eksterminacyjna ustawa agrarna, której zatwierdzenie, z pominięciem zwierzchniej władzy polskiej, oddanem jest decyzji Ligi Narodów.

Najgorzej bodaj, bo opłakanie dla Galicji wschodniej, przedstawia się, sprawa finansów. W ten sposób, jak to czyni statut, można pomyśleć tylko skarbowość kraju, znajdującego się w normalnych warunkach rozwoju i nie wymagającego szczególnych inwestycyj. Tymczasowość mandatu polskiego usuwa jedyna możliwość—szerokich nakładów skarbu państwa.

Mamy więc do czynienia z pomysłem sztucznym, mogącym przyczynić się tylko do krzewienia separatyzmu raczej, niż do złagodzenia istniejących przeciwieństw. Gwarancje dla używalności języka rusińskiego, szkolnictwa oraz (sic!) wiary grecko-katolickiej, która wszak jedynie na terenie Galicji miała swobodę i możność istnienia—możnaby, jak powiedziano wyżej, osiągnąć i bez specjaluego statutu. Sztuczność tego pomysłu polega przedewszystkiem na parodoksalnem założeniu, iż można kwestje przynależności państwowej rozstrzygać w formie czasowych mandatów. Prowadzić to musi do powstawania dziwotworów politycznych. Byłoby znacznie słuszniej zezwolić narodom, nie posiadającym własnej odrębnej państwowości, na odwoływanie się, w razie pokrzywdzenia ich praw, do trybunału Ligi Narodów.

Ale taka zasada, w ogólnem sformułowaniu i powszechnem zastosowaniu, nie byłaby w wielu razach dogodną. I dla tego to zapewne pomyślano doraźnie stosowaną w poszczególnych wypadkach zasadę udzielania mandatów tymczasowych, której wartość mamy wypróbować na sobie—my i rusini. Trzebaby dużych wysiłków i dużo dobrej woli, by znieść ciężar takiego eksperymentu.

Czy Polska skończy wojnę z bolszewikami.

(Od wł. korespondenta).

Londyn, 14 grudnia. — „Times" zastanawia się w korespondencji z Warszawy nad tem, czy leży w interesie Polski prowadzenie dalszej walki z bolszewikami i dochodzi do przekonania, że nie, a to z dwu względów:

1) Polacy nie mają zagwarantowane od ententy, że ziemie dawniej należące do Rzeczypospolitej polskiej nawet w tym wypadku, gdyby plebiscyt wypadł dla Polski przychylnie, przypadnie polakom.

2) Że wojna ta jest dla kraju młodego wielkim ciężarem, gdyż kosztuje Polskę pół miljarda miesięcznie.

Militaryzacja kopalń galicyjskich.

Kraków, 14 grudnia. „Kurjer Codzienny" pisze: Poważna liczba górników, zajętych w galicyjskich kopalniach węgla, zwróciła się do czynników rządowych z usilną prośbą o zmilitaryzowanie tych kopalń, aby położyć kres kreciej robocie bezkarnych agitatorów, zwyczajnie ludzi bez sumienia i rozumu, którzy uniemożliwiają normalną produkcję węgla. Robotnicy zaznaczają, że tylko w ten sposób będzie swoboda pracy zabezpieczoną i rozkładowa agitacja zbolszewizowanych próżniaków uniemożliwioną.

Największe oburzenie wywołało wśród rozumnych górników ostatnie bezrobocie w Jaworznie. Aranżerowie tego bezrobocia zasłużyli na surowe kary sądowe. Robotnicy zażądają stanowczo wydalenia ich z kopalni.

Ustawiczne strajki są nieszczęściem w kraju, zabijają produkcję i niszczą walutę.

Narady o Konstantynopol.

Lyon, 14 grudnia. (PAT). W dniu wczorajszym odbyło się w Londynie posiedzenie Rady 4-ch. Scialoja reprezentował Włochy, Davis Stany Zjednoczone. Według „Petit Journalu" następujące 4 sprawy były przedmiotem obrad: Sprawa Adrjatyku, sytuacja w Rosji, przyszłość Turcji i postawa Niemiec. Według „Petit Parisien" Clemenceau i Lloyd George po należytym zbadaniu stanowiska zajętego przez Niemcy ustalili, jakie należy przedsięwziąć niezbędne środki. Narady w sprawach wschodnich, a zwłaszcza w sprawie Turcji, nacechowane były jaknajdalej posuniętym duchem współdziałania obu mocarstw. Według tegoż dziennika należy się spodziewać, że narady londyńskie zostaną uwieńczone przyjęciem ostatecznej decyzji w sprawie losów Konstantynopola, oraz że w niedalekim czasie stanie się możliwym podpisanie pokoju z Turcją.

Poza Dzwiną.

Warszawa, 14 grudnia. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego.

Front litewsko-białoruski: Pod Połockiem oddział naszej piechoty przeprawiwszy się na wschodni brzeg Dzwiny rozbił kompanję bolszewicką i zniszczywszy tor kolejowy powrócił na swoje stanowisko biorąc jeńców i karabin maszynowy. Na południe od Prypeci nasze oddziały wywiadowcze rozbroiły bolszewików w miasteczku Strygałowie i wsi Ostrożance.

Front wołyński: Ożywiona działalność patroli wywiadowczych.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Za przyłączeniem.

Kraków, 14 grudnia (PAT). Rada miejska odbyła uroczyste posiedzenie, celem założenia protestu przeciw projektowi ententy w sprawie Galicji wschodniej.

Pociągi do Wilna.

Warszawa, 14 grudnia. (PAT.) Jako jedno z pierwszych zarządzeń nowej dyrekcji kolejowej cywilnej w Wilnie, która świeżo objęła administrację części kolei kresowych, zanotować należy wznowienie komunikacji osobowej między Wilnem a Warszawą. Pierwszy pociąg osobowy przybył z Wilna do Warszawy dnia 13-go b. m., a dnia 14 b. m. rozpoczął się między Wilnem a Warszawą prawidłowy ruch pociągów osobowych, które zgodnie z życzeniem podróżującej publiczności, przeniesiono na porę nocną. Według dotychczasowego rozkładu pociąg wychodzi z Warszawy codziennie o godz. 21 m. 5, a przychodzi do Wilna nazajutrz o g. 11 m. 30, odchodzi z Wilna o g. 19 przybywa do Warszawy o g. 10 m. 30.

Wykręty niemieckie.

Paryż, 14 grudnia. (PAT.) „Echo de Paris" utrzymuje, że odpowiedź Niemiec została zredagowana w duchu pojednania, wszelako w danym razie nie przedstawia ona prostego bezwzględnego przyjęcia warunków, postawionych przez sprzymierzeńców. Wobec tego sprzymierzeni będą musieli prawdopodobnie wysłać nową notę, dającą Niemcom ostatni termin dla podpisania protokułu ratyfikacji wraz z protokułem dodatkowym. Ogólnie przypuszczają, że Niemcy podpiszą protokuł około świąt Bożego Narodzenia.

Odpowiedź Niemiec.

Berno, 14-go grudnia. (PAT.) Odpowiedź Niemiec każe wciąż na siebie czekać. Do „Petit Journalu" donoszą jednak z Zurychu, że odpowiedź niemiecka została w dniu wczorajszym ostatecznie ustalona przez niemiecką Radę ministrów i niezwłocznie przesłaną von Lersnerowi, który ją doręczy rządom koalicyjnym prawdopodobnie w dniu dzisiejszym.

Niemcy nie odpowiedzieli.

Berlin, 14 grudnia (PAT.) Do wieczora dnia 12 bm. odpowiedź Niemiec na 2 ostatnie noty koalicji nie doszła jeszcze do Paryża. Nie ustalono jeszcze składu komisji niemieckiej, która ma wyjechać do Paryża, a senator hamburski Petersen i podsekretarz stanu Haniel, odmówili udziału.

Misje plebiscytowe.

Berlin, 14 grudnia. (PAT.) Do Flensburga przybyli już członkowie misji plebiscytowej: pułkownik angielski Buttler, kapitan floty angielskiej Adam i przedstawiciel francuskich wojsk okupacyjnych, Biring.

Komisja międzysojusznicza w Peszcie.

Lyon, 14 grudnia. (PAT.) Z Bazylei donoszą: Zgodnie z prośbą rządu węgierskiego przybyła we czwartek do Budapesztu komisja międzysojusznicza. Wielkie mocarstwa mają w komisji po 2 przedstawicieli, Grecja, Czechosłowacja, Polska i Jugosławia po 1. Komisja międzysojusznicza ma przedewszystkiem za zadanie sprawy szkód zbadanie spowodowanych na Węgrzech przez wojska rumuńskie.

Clemenceau wraca.

Lyon, 14 grudnia, (PAT). Clemenceau opuści Londyn prawdopodobnie w niedzielę rano, do Paryża zas przybędzie w godzinach przedwieczornych.

Koalicja wystąpi z ofenzywą przeciw bolszewikom

(Od wł. korespondenta.)

Paryż, 14 grudnia. — Pobyt Clemenceau w Londynie przyczynił się do podjęcia sprawy rosyjskiej. Ententa ma zamiar wystąpić przeciwko bolszewikom.

Dziennik „Populaire" wystosował do rządu francuskiego formalną interpelację, w której zapytuje, czy prawdą jest, że z początkiem grudnia odeszły do Rosji 2 bataljony strzelców z liczną artylerją.

Powieszony patryarcha.

Berlin, 14 grudnia. (PAT.) Dzienniki angielskie podają radiotelegram z głównej kwatery Denikina, iż bolszewicy, zajawszy Woroneż, powiesili patryarchę Tychona na carskich wrotach w cerkwi.

Zdobycz łotewska.

Lyon, 14 grudnia (PAT.) Z Kopenhagi donoszą:

Terytorjum łotewskie zostało ostatecznie oczyszczone z wojsk niemieckich, które wycofały się na terytorjum litewskie i znajdują się obecnie poza linją Szawle-Murawjewo. Wojska łotewskie zdobyły w Kurlandji bogate łupy wojenne. Między innymi 40 armat, 200 karabinów maszynowych oraz znaczną liczbę pojazdów, statków opancerzonych oraz samolotów.

Jeńcy austryjaccy.

Wiedeń, 14 grudnia (PAT.) Rząd francuski zgodził się na uwolnienie jeńców austryjackich znajdujących się we Francji jeszcze przed wejściem w życie traktatu pokojowego.

Bardzo mądrze.

Wiedeń, 14 grudnia (PAT.) Rząd austryjacki przedłoży Zgromadzeniu narodowemu projekt ustawy, znoszący między-państwowe organy likwidacyjne w Wiedniu.

Uregulowanie waluty.

Wiedeń, 14 grudnia (PAT.) B. K. donosi z Amsterdamu pod datą 13.12. Biuro prasowe donosi z Karnarvonu: Żywe zainteresowanie wywołało w Londynie propozycja lorda Svalthlin, aby zagadnienia walutowe rozwiązać przy pomocy jakiego rodzaju międzynarodowego o moratorjum. „Daily Mail" pisze, że należy powtrzymać udzielanie kredytu międzynarodowego. Jedynym sposobem jest układ międzynarodowy, który określał warunki udzielania kredytu.

Nowy prezydent.

Lion, 14 grudnia (PAT.) Na prezydenta federacji szwajcarskiej został wybrany Notte, a wice-prezydenta Schuldhes.

Nie tracą nadziei.

Lion, 14 grudnia (PAT.) Z Waszyngtonu donoszą:

Stronnictwo republikańskie w dalszym ciągu zajmuje stanowisko opozycyjne w sprawie ratyfikacji traktatu pokojowego. Niemniej przecie senator Hutchock ponownie oświadczył, iż nie traci nadziei osiągnięcia kompromisu.

Pociągi pospieszne.

Berlin, 14 grudnia. (PAT.) Od dnia 15-go grudnia niemiecka dyrekcja kolejowa wprowadzi pociąg pośpieszny między Berlinem i Wrocławiem, Berlinem a Lipskiem, oraz Berlinem a Frankfurtem.

Starcia z inwalidami.

Berlin, 14 grudnia. (PAT.) W obrębie fabryk Spandawskich, zatrudniających inwalidów wojennych, przyszło wczoraj do poważnych rozruchów. Inwalidzi zażądali podwyższenia zarobków. Wtargnęli oni do biur dyrekcji, chcąc zrabować kasę. Urzędników, którzy się zabarykadowali, demonstranci ostrzeliwali. Urzędnicy odpowiedzieli strzałami i zranili 5 robotników. Oddział policji wprowadził porządek. Fabryki wstrzymały pracę.

Groźny pożar.

Berlin, 14 grudnia. (PAT.) W kawiarni „Imperatoe" przy ulicy Frydrycha, wybuchł groźny pożar na skutek eksplozji lampy benzolowej. Goście, siedzący na I piętrze, ratowali się skacząc z okien, 2 kobiety są ciężko ranne, 50 osób mniej ciężko. Pożar zniszczył całą kawiarnię.

Nowe Serum.

(od własn. korespondenta).

Wiedeń, 14 grudnia. Serum przeciw dyzenterji wynalazł lekarz japoński Kabeszima. Dotychczas wszystkie próby dokonane przez tego uczonego z kraju kwitnącej wiśni wypadły nadzwyczaj pomyślnie. Serum to stanowi ważny krok w rozwoju medycyny.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Z Londynu donoszą: Izda lordów przyjęła w drugim czytaniu ustawę, nadającą Indjom rząd autonomiczny.

* * *

Donoszą z Meksyku, że Gonzales przyjął z rąk meksykańskiej ligi narodowo-demokratycznej proponowaną mu kandydaturę na stanowiska prezydenta Meksyku.

* * *

Na jarmark wiosenny w Gdańsku, który odbędzie się od 16 do 25 lutego 1920, nadeszło dotychczas około 1000 zgłoszeń.

* * *

Według doniesień z Pechelbronu, w Alzacji wytrysło w tej miejscowości nowe źródło nafty, którego wydajność obliczają na 30 ton dziennie.

Biała niedźwiedzica — w armji polskiej.

Oddział polski, który przed paru dniami przybył do Warszawy z Murmania, najbardziej północnego skrawka Rosji, gdzie brał udział wraz z Anglikami w walkach przeciw boszewikom, przywiózł ze sobą nielada osobliwość: białą niedźwiedzicę, oswojoną i wytresowaną „po wojskowemu". Ta niedźwiedzica weźmie udział w paradzie wojskowej oddziału, która się odbędzie w Warszawie na Placu Saskim.

Żołnierze polscy z Murmania w ten sposób wzięli rekord nietylko w dziedzinie sensacji, ale i w zakresie naukowym. Dotychczas bowiem uważano białego niedźwiedzia za stworzenie tak dzikie, że nie da się wytresować ani oswoić.

Poświęcenie lokalu Narodowej Organizacji Kobiet w Łodzi.

Wczoraj o godzinie 5-ej popołudniu ks. prałat Tymieniecki dokonał poświęcenia lokalu dla Narodowej Organizacji Kobiet, która powstała dzięki energji i niezmordowanej pracy pani rejentowej W. Ładziny. Pare tygodni zaledwie liczy ta nowa, wielce w Łodzi potrzebna organizacja, bo i któż jeżeli nie kobieta polka, kobieta o duchu narodowym, ma budować państwo polskie, komuż jeżeli nie patrjotycznej matronie powierzona jest sprawa wychowania przyszłych pokoleń, któż jeżeli nie ta gorąca patrjotka ma strzedz ogniska rodzinnego i strzedz męża i ojca, aby nie wciągnął się gdzieś tam do międzynarodówki, lub nie uległ agitacjom bolszewickim.

Myśl p. Ładziny była i wzniosła i potrzebna, boć nam takiej organizacji brakło.

Poświęcenie odbyło się uroczyście. Po przemówieniu ks. prałata odśpiewały pod kierownictwem p. Wilkoszewskiej młode chóry kilka pieśni, pani Ładzina streściła program prac oświatowych i praktycznych — a p. Stanisława Morawska wygłosiła piękny i z siłą napisany wiersz p. Leona Gajewicza.

KRONIKA.

— Asygnaty w markach polskich.

a) Wielu obywateli łódzkich, nie mając na razie gotówki, wnosi do Urzędu skarbowego dla uregulowania daniny od nieruchomości należność w asygnatach markowych skarbu polskiego. Tymczasem Urząd skarbowy asygnat nie chce przyjąć. Krajowa kasa pożyczkowa realizuje te asygnaty dopiero po dwuch tygodniach od chwili wniesienia podania, a przez ten czas właściciel asygnat płacić musi karę za opóźnienie terminu wpłacenia daniny w Urzędzie skarbowym.

Wobec narzekań obywateli wartoby sprawę tę uregulować.

— Z Tow. Kredytowego m. Łodzi.

a) Dyrekcja Tow. Kredytowego m Łodzi na ostatniem posiedzeniu przyznała 5-ciu właścicielom nieruchomości pożyczki na ogólną sumę 350,000 rubli.

— Z Narodowego Związku robotniczego.

a) Wczoraj odbyło się ogólne zebranie N. Z. R., na którem wice-prezydent inż. Wojewódzki zdawał sprawę z dotychczasowe działalności magistratu. Na temat aprowizacji wywiązała się ożywiona dyskusja. Prelegent nadmienił, że obecnie są widoki na polepszenie stanu aprowizacyjnego, ponieważ rząd przystąpił do rekwizycji i sekwestru i większe miasta zostaną odpowiednio zaprowiantowane.

— Jasełka.

a) Tow. śpiewacze im. Moniuszki przygotowuje misterjum historyczne w 6 obrazach „Boże Narodzenie", które wystawiane będzie podczas nadchodzących świąt w teatrze przy ul. Cegielnianej 63. Udział w misterjum bierze 93 osoby.

— Manufaktura dla kooperatyw.

a) Łódzki Oddział warszawskiego związku spożywców otrzymał w tych dniach za półtora miljona marek manufaktury (materjały kolorowe i białe), którą rozdziela proporcjonalnie między kooperatywami, należącemi do związku.

— Mięso dla armji.

Państwowy Urząd Zakupu artykułów pierwszej potrzeby ogłosił konkurs na dostawę bydła, trzody i słoniny dla instytucji państwowych i wojska na okres roczny dla Łodzi. Cena ma być podana przynajmniej na dwa miesiące styczeń i luty.

Mięsa tego dla Łodzi potrzeba 217,000 kilogramów miesięcznie. Podania wnosić potrzeba Krakowskie Przedmieście 55 w Warszawie.

Na więcej mięsa żąda Warszawa, bo z górą 900,000 kilo miesięcznie, potem Lwów 350,000 kilo, Częstochowa 325,000 kilo, Lublin 260,000 kilo, wreszcie Przemyśl 223,000 kilo, szóste dopiero miejsce zajmuje Łódź. Po nad tem wszystkiem figurują jednak dostawy dla wojsk na froncie, i tak na Wołyńskim jeden miljon, Galicyjskim 1,300,000 i Litewsko-Białorusińskim 4,800,000 kilogr.

— Węgiel na grudzień.

a) Wydział zaprowiantowania miasta rozpoczął wydawać ludności miejscowej po pół korca węgla na grudzień r. b., w cenie 11 mk.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski (Dzielna 18).

Dziś odbędzie się specjalne widowisko dla żołnierzy po cenach najniższych, na którem odegraną będzie „Konstytucja" B. Gorczyńskiego.

Przeciwko strajkom.

—r—

Nadzwyczajny komisarz rządu dla miasta Warszawy p. Arnisz wydał rozporządzenie, które podano do wiadomości publicznej, że ze względu na bezpieczeństwo publiczne niedozwolone jest wstrzymanie — przy sposobności strajków — ruchu tramwajowego, sieci telefoniczne, pracy w szpitalach i t. d. — Kara za przekroczenie tego rozporządzenia jest przewidziana w wysokości do 3-ch miesiący więzienia i do 3 tysiące marek grzywny.

W rozporządzeniu, które rozlepiono afiszami, znajduje się oświadczenie, że w razie strajków w tych instytucjach, nie wolno personelowi wypłacać gaży za czas strajku, bez specjalnego pozwolenia nadzwyczajnego komisarza.

Strejk w tramwajach warszawskich trwa w dalszym ciągu. Po południu odbyły się w sprawie żądań personelu narady, w których przedstawiciele pracowników tramwajowych nie brali udziału. Magistrat pragnie w części zadowolnić żądania ekonomiczne, jednakże stanowczo odmawia spełnienia bolszewickich zachcianek co do mieszania się do kierownictwa w przedsiębiorstwo i eksploatacji finansowej.

Socjalizacja „pracy".

Na odbytym w Tomaszowie Lub. w połowie września r. b. wiecu służby folwarcznej małorolnych i bezrolnych — jak donosły w swoim czasie pisma zapadła „uchwała", nakazująca skrócenie dnia pracy do 7 godzin. „Uchwałę" tę zaczęła wprowadzać w życie służba folwarczna w folwarkach Nadołce i Stemiatycze.

Wielka sprzedaż gwiazdkowa.

Palta damskie
ostatnie fasony 650.— 520.— 485.—

Bluzki wełniane
w różnych kolorach 75.— 65.— 55.—

Spódniczki damskie
z modnych materjałów 80.— 70.—

Palta pluszowe damskie
na watalinie i jedw. podszewce 1250.—

Palta dla chłopców
z granatowego kastoru na wacie
z futrzanym kołnierzem 260.—

Zimowe palta męskie
z dobrego paltowego mater. 550.— 450.—

Szmechel i Rozner,
Łódź, Piotrkowska 100.

3190—2

OGŁOSZENIE.

Wydział Zaprowiantowania Miasta podaje niniejszym do wiadomości ogółu mieszkańców, iż, poczynając od dnia 15 grudnia 1919 r., wznowioną zostaje sprzedaż węgla na miesiąc grudzień dodatkowo w ilości ½ korca na rodzinę na placach przy ul.:

Ogrodowej 28,
Węglowej 3,
Konstantynowskiej 99,
Towarowej 32,
Piotrkowskiej 311,
Przejazd 92.

Sprzedaż odbywać się będzie od godziny 8-ej rano do 12-ej w południe w porządku następującym:

Poniedziałek	15 grudnia	litery	A. B. C.
Wtorek	16 „	„	D. E. F.
Środa	17 „	„	G. H. I. J.
Czwartek	18 „	„	K. L. M.
Piątek	19 „	„	N. O. P.
Sobota	20 „	„	R. S. T.
Poniedziałek	22 „	„	U. W. Z.

Konsumenci, którzy nie zdążyli odebrać węgla w określonym dniu, winni zgłosić się po odbiór tegoż w czasie od dnia 23 do 31 grudnia 1919 r.

Zgłaszający się winni okazać oprócz karty węglowej i paszport.

Cena węgla za pół korca wynosi 11.— mk. (jedenaście marek).

3260 1

MAGISTRAT.

Z WARSZAWY.

(Od własnego korespondenta).

Strajk tramwajowy w Warszawie trwa dalej zapowiada się na bardzo długo.

Wyjechały na miasto żydowskie omnibusy, ...óre obdzierają ludność niemiłosiernie.

* * *

Dziś wybuchł w okolicach Warszawy strajk ...e wszystkich młynach. Ma on charakter ekonomicznym. Wobec tego stolicy grozi rychły brak ...hleba.

* * *

Sledztwo w sprawie nadużyć węglowych ...rowadzone jest w dalszym ciągu energicznie. ...rowadzone jest ono równocześnie w Warszawie, Łodzi, Sosnowcu i wszystkich większych miastach prowincjonalnych. Wczoraj aresztowano ...w związku z tą sprawą ekspedytorów kopalniatych w Sosnowcu, Zajdengarta i Majerowicza.

* * *

Warszawa, 13 grudnia. (PAT.) Dziś pod ...rzewodnictwem mecenasa Antoniego Ossuchowskiego, w sali Dekerta, toczyły się obrady drugiego trójdzielnicowego z azdu delegatów towarzystw oświatowych. Zebranie przyjęło statut Związku polskich towarzystw oświatowych.

Z KRAJU.

Panama kartoflana. W Krakowie odkryto ...ielką aferę z ziemniakami z Poznańskiego. ...olicja krakowska aresztowała dwu malwersantów z tej skandalicznej sprawy. Aresztowani są: ...ranciszek Sembrat, były nauczyciel ludowy, a ...akże były urzędnik ministerstwa aprowizacji i ...etyński, wyższy urzędnik jednego z tut. ban... Ci dwaj panowie zakupywali w Poznań... olbrzymie ilości ziemniaków po bardzo niskich cenach i nadużywając swych wielkich wpływów, sprzedawali je Radzie narodowej cieszyńskiej za drogie pieniądze, zarabiając na tem do dwu miljonów koron. Przy aresztowanym na dworcu Sembracie (który przyjechał z Cieszyna), podczas rewizji znaleziono 60,000 k. w gotówce i papiery kompromitujące.

Miljonowe rekwizycje Od kilku dni władze wojskowe przeprowadzają wielkie rekwizycje śród kupców żydowskich Lwowa. Odebrano im olbrzymie zapasy skóry, sukna, części umundurowania, cukru i t. p. wartości kilku miljonów koron. Z tego powodu pisma żydowskie lwowskie czynią alarm. Najgłośniej występuje „Dzień", grożąc interwencją izby handlowej.

Paskarstwo zbożowe. Władze bezpieczeństwa wpadły na trop olbrzymiej afery paskarskiej w Stanisławowie. Zorganizowana banda paskarzy prowadziła miljonowy handel zbożem. Aresztowano i osadzono w więzieniu kierowników bandy, kupców Reichborta, Ultricha i Welcera, oraz kierownika tamtejszej ekspozytury urzędu rozdziału zboża.

Najstarsi ludzie na świecie.

Amerykanin John Tonosse liczy lat 124. Chodzi on codziennie elastycznym krokiem na spacer, nie gardzi widokiem pięknych kobiet i co wieczór spędza kilka godzin w gospodzie przy fajce i winie.

Starszym od niego jest mieszkaniec Konstantynopola, Zoro, liczący lat 144. Wstaje on codziennie o świcie i pracuje dzień cały w arsenale wraz ze swymi synami, wnukami i prawnukami. Tytuniu nie pali, pije tylko czarną kawę. Posiada medal zdobyty pod Sewastopolem. Jedynym jego marzeniem jest przestać pracować i raz już odpocząć, gdyż — jak powiada — od rannego wstawania bolą go już kości.

Handel i Przemysł.

Z braku sody przerwa w przemyśle.

Huta szklana „Nielet" w pow. lidzkim, za... trudniająca przeszło 300 robotników z brak... sody musiała zawiesić pracę. Władze powiato... we zwróciły się do rządu z prośbą o dostarcze... nie sody, aby dać zatrudnienie robotnikom.

Handel z Południową Rosją.

Jak się dowiadujemy, Polskie Towarzystw... wschodnie zorganizowało konferencję w spra... wach handlu wymiennego z południową Rosj... w związku z pobytem misji ekonomicznej po... przewodnictwem p. ministra Iwanowskiego ... Denikina. Na konferencji tej, w której bra... udział przedstawiciele ministerstw, konsulowi... polscy w państwach wschodnich, przedstawiciele instytucji przemysłowych, banków i t. p., usta... lono dyrektywy dla handlu z połudn. Rosją. Miejscem wymiany towarów pomiędzy Polską ... południem Rosji, ma być port Gałac. (Transpor... ty zatem będą szły linją Jassy—Czerniowce— Lwów). Tranzakcje handlowe mają być doko... nywane za pośrednictwem zrzeszeń kupców ... przemysłowców przy pomocy finansowej rządów. Środkiem płatniczym nie może być ani walu... polska ani rosyjska. Zasadą ma być system kompensacyjny na podstawie jednej z parytetowych walut zagranicznych, jako mierniku wa... ości.

Popierajmy handel polski!

Potrzebni

chłopcy

od lat 16

DO ROZNOSZENIA GAZET

Zgłaszać się do „Rozwoju"

Potrzebny

NAKŁADACZ

Zgłaszać się do „Rozwoju".

Drobne ogłoszenia:

Kupno i Sprzedaż:

A·A·A·A·A·A A A· Na gwiazdkę poleca zegary, zegarki damskie, męskie, pierścionki, kolczyki, dewizki, specjalność obrączki ślubne, różne fasony, gwarancja za złoto. Pierwszy Polski tani sklep, Brzezińska 10, Jan Placek. 880—12

A·A·A·A A·A·A· Kupuję pianina, żakiety karakułowe, dywany perskie również zwyczajne. Ceny najwyższe Hotel „Victorja" ul. Piotrkowska 67, pokój 7. 668—2

A·A·A·A·A·A· Kupuję wszelkie futra. Płacę najlepiej. Grosman, Piotrkowska 24. Przyjmuję reperacje kuśnierskie. 876—15

A! Maszynę Singera, łóżko żelazne, lanszafty sprzedam. Aleja Kościuszki 26—7. 875—1

AAAA Meble solidne, całkowite urządzenia oraz pojedyńcze sprzedaje najtaniej Skład Mebli Kalińskiego i Cieślelskiego. Piotrkowska № 69, I piętro. W niedziele od 2 do 5 otwarty. 350—:6

A·A· Meble sprzedaję, szafy, łóżka, stoły, krzesła, kredensy, maszyny, gramofony oraz inne. Piotrkowska 108, Przeździecki. 569—5

A· Meble, łóżka, materace, szafy, bieliźniarkę, umywalnię, otomanę, kredens, stół, krzesła, biurko, leżankę, komodę, lustro, wieszak, stoliki, wyprzedam tanio. Piotrkowska 223—3, I piętro front. 786—4

CZCIONKI stare, zużyte kupuje administracja „Rozwoju".

Dobermany młode do sprzedania. Wiadomość Zachodnia 37. Andrzejewska III p. 806—2

Dom do sprzedania na dogodnych warunkach. Cena 150 tys. rubli. Wiadomość: Przędzalniana 40, m. 2. Olszewski. 850—2

Do sprzedania sklep spożywczy. Rawska № 10, Szlezyng. 806—:4

Firanki, koronki niciane, klockowe, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym W. Bogucka, Kilińskiego 102, m. 4, pierwsze piętro. 7885—0

Jest do sprzedania garnitur tużurkowy w dobrym stanie. Cena przystępna. Zgłaszać się: Cegielniana 74, m. 36, Kubicka. 886—2

Kasę ogniotrwałą małą kupimy. Oferty prosimy składać do Kasy Pożycz. Oszczęd. prac. I. K. Poznańskiego. Ogrodowa № 28. 888—3

Karczma „Przygoń" jest do sprzedania tylko chrześcijanom. Pośrednictwo wyłączone. Wiadomość Przygoń, ostatnia stacja Łask. 812—2

Kupię pianino, dobrze zapłacę. Hotel „Victoria" Piotrkowska 67, u szwajcara. 669—2

Mleczarnia do sprzedania, ul. Kilińskiego 109. 882—3

OBUWIE TRWAŁE
Buciki MĘSKIE 275 mk.
„ DAMSKIE od 90 „
:: POLECA ::
PETERSILGE i SZMOLKE
Piotrkowska 93. 3191 9

Kupię mleczarnię, restaurację lub jaki inny interes. Oferty w Rozwoju sub „200". 858—2

Odstąpię urządzenie restauracyjne wraz z mieszkaniem. Zgłosić się na ul. Zakątną № 42 B. Wollak. 879—3

Poszukuję się 2-ch motorów na gaz miejski i jeden benzynowy od 6—10 koni, w dobrym stanie. Wiadomość: Kalisz, Gazownia. M. Łągiewski. 832—3

Palto damskie czarne na niską osobę 2500. Skrzypce damskie stare 300, sprzedam. Główna 17, m. 2. 809—3

Sklep kolonialny na Piotrkowskiej, światło elektryczne, komorne nie drogie, jest do sprzedania z powodu choroby. Dowiedzieć się można Rozwadowska № 11 u fryzjera. 708—2

Sklep spożywczy sprzedam z powodu wyjazdu. Zakątna 66. 744—3

Sklep spożywczy sprzedam, ul. Przędzalniana 87. 845—2

Sklep spożywczy sprzedam, ul. Nawrot 77. 877—3

Sklep do sprzedania, ul. Składowa 25. 838—3

Sprzedam sklep kolonialno spożywczy. Młynarska 31. 863—3

Torfu Suchego sprzedam kilka set pudów, w dobrym gatunku. Długa 108, róg. Milsza.

Różne:

Akuszerka Nowakowska, mieszka Dzielna 34—19. 583—45

Adamowi Sarneckiemu skradziono futro i paszport rosyjski wydany z gm. Chodecz, oraz weksel in blanco na 50 rb., wystawiony przez Stanisława Sokołowskiego, przy ul. Piotrkowskiej № 157. 878—2

Akuszerka Drzymałowa przyjmuje. Piotrkowska 223. 9633—:14

Pomieszkanie 3—4 pokoje z kuchnią i wygodami światło, woda i t. d., w śródmieściu lub blisko tramwaju od zaraz potrzebne. Zgłoszenia pod „Pilno" do adm. Rozwoju. 865—5

Pies wyżeł biały, żółte łaty przybłąkał się i jest do odebrania za zwrotem kosztów, ul. Brzezińska № 74, u I. Krzesińskiego. 837—3

Pokój umeblowany z elektrycznością, wejście oddzielnie. Główna 9, m. 11. 889—2

Poszukuję lokalu z 6—7 pokoi w śródmieściu, od stycznia 1920 r. Oferty dla „Lekarza" proszę składać do d. 16 grudnia r. b. w admin. „Rozwoju". 805—2

Potrzebny ślusarz na gięte budowlane roboty. Łąkowa 22. 820—2

Potrzebny wspólnik na nieruchomość z kapitałem sześćdziesiąt tys. rubli. Oferty złożyć w Rozwoju sub „Nieruchomość". 852—2

Szyję elegancko kostjumy od mk. 75, palta —60, suknie—30. Krawiec damski Rudzki, Piotrkowska 17. 833—2

Zaginął piesek biały, szczurnik, wabi się Filut, ogon obcięty. Odprowadzić za wynagrodzeniem Niska 1, przy Rokicińskiej. 840—2

Zaginął piesek mały, czarny, pod... palany, z dzwoneczkiem n... szyi. Odprowadzić za nagrod... Andrzeja 7 m. 27. 871—2

Uzdolniona maszynistka posz... kuje pracy w biurze w g... dzinach od 4 popoł. Oferty ... Rozwoju pod „Uzdolniona". 714—2

500 mk. nagrody kto sprow... dzi, lub wskaże, gdzie s... znajduje pies szpic czarny, bia... ły ogon, łapki i pod szyją. Al. Maja 5, m. 5, (Pasaż Szulca). Za... ginął 29 listopada. 859—5

Zagubione dokumenty.

Aleksander Jeżak, nauczyci... wsi Bieżywód, gm. Czarnoci... zgubił świadectwo szkolne ... kończenia szkoły rządowej „Al... ksandrówki" w Piotrkowie i o... roczenie wojskowe, wydane prz... władze polskie w Tuszynie, ró... ne dowody. Znalazca jest pr... szony o jaknajprędsze zwro... nie za wynagrodzeniem do w... Bieżywód. 869—3

Gołek Anna zgubiła paszpo... niemiecki wydany w Łodz... 607—3

Helena Wrocławiak zagubi... legitymację chlebową na ... osoby, kartę węglową, książ... z kooperatywy Geyera oraz k... tę paszportową wyd. z tej... fabryki. 813—2

Hofses Oskar zgubił paszpo... niemiecki wydany w Łodzi. 864—3

Jan Riman zagubił paszport nie... wyd. w Łodzi. 839—3

Juljan Hofman zagubił dow... osobisty wyd. w Zelowie. 861—3

Wawrzyniec Kaniecki zagub... dowód osobisty wyd. w g... Dzierzązna. 0—3

Zagubiłem 2 ćwiartki losu K. ... O. do 5 klasy za № 2595... 55406, Wyżej wymienione № ... 5 klasy, bez 4 klasy są nieważn... Łaskawy znalazca proszony je... o zwrot za wynagrodzeniem ... Administracji „Rozwoju". 856

Wydawca Wiktor Czajewski. ...zni S. Czajewskiego.